

Avslutande samråd enligt Prisdialogen

Protokoll

Datum: 2017-05-19

Ort: Solna

Närvarande:

Mikael Wester (MW)	Fabege
Peter Linde (PL)	Vasakronan
Anders Carlsson (AC)	Signalisten
Lars-Johan Lindberg (LJL)	Riksbyggen
Christer Forsblad (CF)	AMF Fastigheter
Stefan Persson (SP)	Norrenergi
Mattias Tellrud (MT)	Norrenergi
Maria Carvinge (MC)	Norrenergi
Daniel Nyqvist (DN)	Norrenergi
Ulrica Gewalli (UG)	Norrenergi
Kennet Spannare (KS)	Norrenergi

Frånvarande:

Michael Eskils	AMF Fastigheter
Victor Lundkvist (WL)	Förvaltaren
Johan Tjernström (JT)	Akademiska Hus
Lars Pellmark (LP)	Skandia Fastigheter
Rolf Amble (RA)	Stiftelsen Stockholms Studentbostäder

1. Mötets öppnande

Maria Carvinge och Stefan Persson välkomnade alla till detta avslutande samrådsmöte. Mötet inleds med gemensam lunch i konferensrummet. Under lunchen diskuteras olika byggnader och projekt ute på stan. Lars-Johan Lindberg slår återigen ett slag för www.electricitymap.org som visar Europas CO2-utsläpp momentant. Vi diskuterar även möjligheten för en motsvarande websida för Sveriges och Europas fjärrvärmeleverantörer.

Maria Carvinge berättade att detta samrådsmöte enligt Prisdialogen syftar till att ge kunderna möjlighet att lämna synpunkter på det omarbetade förslaget till prisändringsmodell. Norrenergi för protokoll där eventuella synpunkter som kunderna har kvar dokumenteras.

2. Val av justerare

Peter Linde accepterade rollen som protokolljusterare.

Kapitel 3 Åtagande om nya priser 2018 - 2020

Pris för år 2018

Tydliggjort i prisändringsmodellen att det inte skett någon förändring alls mellan 2017 och 2018.

Motiv för nya priser

Klassificeringen av kommersiella kontorsbyggnader vid nyförsäljning görs med hjälp av SCB's koder. Vi kommer att gå igenom alla koder under 2017 för att säkerställa att de är korrekt uppdaterade.

Vi har gjort en extra kontroll av utnyttjningstiden, och den stämmer väl överens med de angivna 2800 h. En del fastigheter har dock en avvikande uttagsprofil vilket vi kommer att titta närmare på under hösten.

Kapitel 4 Vår prisstruktur

Då det under förra mötet kom upp att det upplevs som krångligt att beställa M-bus har vi beslutat att dels se över och förenkla beställningsprocessen, dels att kontakta alla kunder inför planerat mätarbyte (med start efter sommaren) för att stämma av intresse för montering av extra M-bus.

Lars-Johan Lindberg kommenterade kostnaden för installation av M-bus och föreslog ett system där kunden kostnadsfritt får M-bus av Norrenergi mot att kunden åtar sig att göra vissa energi-/effektbesparingar.

Mikael Wester informerade om hur Faberge kommer att lägga in ett larm redan innan de når topp effekt/abonnerad effekt så att de kan agera snabbt och i tid. Detta är dock inte automatiserat ännu.

Norrenergi kommer att se över mätvärdesexporten. Dels kommer den nuvarande tjänsten att specificeras, och dels kommer innehåll och paketering att ses över. Detta har hög prio för Norrenergi.

Kapitel 5 Fjärrvärmens kostnader

Norrenergi förklarade hur ränterisken hanteras. Det finns en policy för ränterisk, som är beslutad av styrelsen. Det förekommer inga spekulativa inslag och Norrenergis uppdrag gentemot ägarna är att säkerställa betalningsförmåga på både kort och lång sikt. Ränterisker hanteras bl a genom en fördelning mellan motparter och bindningstider.

Daniel Nyqvist berättade om Norrenergis syn på utvecklingen av elpriset. Vi har bland annat möjlighet att prissäkra elavtal. De prognoser vi använder inom prisdialogen för elpris är redan delvis säkrade.

Lars-Johan Lindberg har sett att elnätstarrifferna har/kommer att öka 5-10% och undrade hur det kommer att påverka Norrenergi.

Stefan Persson svarade att han inte har något direkt svar på den frågan, men att det sannolikt över tid påverkar oss också.

Lars-Johan Lindberg undrade om vi helt kan stänga ner våra värmepumpar då de drar mycket el, och istället köpa hela mellanskillnaden från Fortum.

Stefan kommenterade att värmepumparna är bra, t ex vid lågt elpris. De bidrar till en renare och säkrare stadsmiljö genom att de inte kräver transporter av bränsle.

Lars-Johan undrade om det fortfarande är aktuellt för Norrenergi att starta kraftvärmeproduktion, vilket nämndes under samrådsmöte 1.

Stefan svarade att Norrenergi kommer att inkludera möjlighet till kraftvärmeproduktion i den ansökan om nytt miljötillstånd för Solnaverket som nu förbereds.

Bilaga C Fjärrvärmens konkurrenskraft

Efter samrådsmöte 1 dök frågan upp ifall det finns någon nyare referens än Sfvala 2013. Daniel Nyqvist återkopplade att Norrenergi endast använder årsförbrukningen 1000 MWh enligt Sfvala. I övrigt gäller våra egna uppgifter om genomsnittlig lokalfastighet. Hänvisningen kan dock tas bort ur bilaga C.

Bilaga D Exempel på åtgärder hos kund som syftar till minskade kostnader och miljönytta

Norrenergi har påbörjat en idébank med exempel där kunder har gjort besparingar både inom energi och effekt. Enkla kompendier med det som samlats ihop delades ut till de närvarande. Norrenergi ska även se över hur denna kunskap kan spridas till fler kunder.

Bilaga G Exempelfaktura

Under samrådsmöte 1 framkom att de närvarande kunderna saknade viss information på Svefakturan. Innehållet kommer nu att ses över och Norrenergi är tacksamma för önskemål om innehållet från kunderna.

Peter Linde saknade en del info på sina fakturor som finns i vår exempelfaktura.

Ulrica Gewalli nämnde att det kan bero på att kundernas olika ekonomisystem visar Svefakturan på olika sätt. Norrenergi tar gärna emot exempel på de Svefakturor ni får så att vi kan jämföra dem.

Mikael Wester funderade om Energiföretagen Sverige kan hjälpa till att ”ena” de begrepp som används av bolagen, så att kunderna inte behöver få fakturor med flera olika benämningar för samma sak, t ex anläggning/mät punkt/belastningspunkt/abonnemang.

Lars-Johan Lindberg föreslog Tekniska Nomenklaturnämnden som jobbar med just att ena olika begrepp i Sverige.

Ulrica Gewalli svarade att det ska komma i nästa release, som troligen ligger efter sommaren.

4. Framtidens tjänster

Effektstyrning

Inför bytet av prismodell 2014 gjordes en undersökning om effektstyrning. Kennet Spennare berättade att undersökningen visade att styrningen gav en effektbesparing på ca 5%. Dock gav det en större energibesparing på ca 10-20%. Mer information finns i materialet inför detta möte.

Tjänster

Maria Carvinge frågade vilka tjänster de närvarande vill se i framtiden.

Larmtjänster och byte av UC

Mikael Wester ville att Norrenergi ska berätta det kunden inte har koll på och snabbt identifiera avvikelser, helst redan dagen efter den inträffade avvikelsen. En önskad tjänst är övervakning och snabb rapportering. Önskade data att larma på är deltaT, effekt och energi.

Maria Carvinge konstaterade att ju snabbare insamling desto snabbare återkoppling. Norrenergi står i startgroparna för att göra förändringar i insamlingen som gör att mätvärden kommer in snabbare/oftare.

Peter Linde tog upp att olika kundkategorier behöver olika nivåer av denna typ av tjänst. Det är viktigt med realtidsdata, och det fungerar inte alltid med M-bus.

Lars-Johan Lindberg nämnde att det är deras typ av företag som kommer att ha koll på detta, inte t ex brf:er eller privatpersoner. ”Vi ska ju kunna det här själva, men det skadar inte att få stöd”.

Mattias Tellrud konstaterade att brf:er köper Värmetrygg, men att Norrenergi har ett hål bland sina tjänster för just de kommersiella fastighetsbolag.

Mikael Wester påpekade att när de vet att någonting är fel i UC tar de gärna stöd av Norrenergi, till exempel att byta en trasig ventil.

Mattias Tellrud undrade om det även är intressant med en tjänst för byte av UC.

Lars-Johan Lindberg svarade att det är intressant vid byte av UC, men inte vid nyinstallation.

Mätvärdesexport och Mina sidor

Mikael Wester föreslog att Norrenergi kan lägga ut mätdatat så att kunderna kan hämta dem när de vill istället för att få det utskickat, t ex genom webserver.

Lars-Johan Lindberg tyckte att olika företags Mina sidor-tjänster varierar mycket i kvalitet. Det finns utvecklare som bygger gränssnitt som hämtar data från flera databaser. Föreslog ett samarbete mellan flera fjärrvärmebolag för att utveckla en bra Mina sidor.

Lars-Johan Lindberg förklarade att de inte optimerar anläggningar i Mina sidor, här hämtar man bara basdata. Här räcker det med en enkel presentation av data.

Mikael Wester sa att de har olika behov, att de tittar i flera system beroende på vad de vill se och göra. Önskar att det fanns en rapport för budget kontra utfall och att det fanns färdiga presentationer/rapporter.

Peter Linde vill gärna se prognos mot utfall på månadsnivå. Använder annat system för detta idag.

Maria Carvinge undrade om de närvarande använder de kundbudgetar Norrenergi gör varje år.

Mikael Wester svarade att de använder dem och matar in dem i deras eget system.

Peter Linde önskade en dynamisk budget där man kan ändra parametrar, både för verkliga och simulerade besparingar.

Mattias Tellrud nämnde att kunderna bör kunna beställa/avbeställa tjänster via Mina sidor.

Maria Carvinge informerade om att Norrenergi inom kort kommer att börja med e-signering i samband med undertecknande av alla typer av avtal.

Peter Linde nämnde att de också har e-signering, t ex tecknar de hyresavtal på det sättet, vilket funkar ypperligt.

5. Erfarenhetsutbyte av effektbegränsningsåtgärder

Mikael Wester sa att de jobbar med effektbegränsningsåtgärder idag via konsulter, främst i omförhandlade avtal. De försöker hitta en arbetsform och teknisk lösning att jobba med. Jobbar med styr och inneklimat, och det är oftast reglerat i hyresavtal.

Peter Linde nämnde ett problem med tex konferensrum där man har avtal om ett visst klimat, men som påverkas av effektbegränsningar.

Mikael Wester höll med och berättade att det ger falska felanmälningar om man inte har koll. Det är viktigt med kommunikation med hyresgäster och att informera om beteende.

Peter Linde berättade att deras långsiktiga mål är att halvera effekterna. Först behöver de ta in data och analysera. Sänkningen ska ske genom digitalisering, sensorer, automatik och snabba styrningar, men även en del lokala tekniska lösningar.

Christer Forsblad berättade att de har samlat in effektoppgifter på alla fastigheter och analys pågår. En viktig aspekt är att de varit i kontakt med alla sina styrleverantörer för att få till en bra lösning, många har det inte. Förvaltare och drifttekniker är bra på att kolla avtal innan de felanmäler. Det är viktigt med realtidsdata.

Mattias Tellrud undrade om det kan vara aktuellt med en tjänst där Norrenergi kommer ut och informerar uthyrare, förvaltare m fl om vår prismodell och prissättning. Detta för att öka kunskap och förståelse. Intressant för en del av kunderna, men inte för alla, får tas vidare i individuella kundmöten.

Maria Carvinge konstaterade att kunder har väldigt olika nivå på kunskaper. Det är viktigt att lära känna sina fastigheter, t ex genom att väga justera t ex värmekurva, se vad som händer och sen skruva lite till.

Norrenergi har planer på att göra korta informativa filmer på Youtube för att lära kunderna mer om sina UC. Kan det vara intressant?

Mikael Wester berättade att de använde QR-koder på t ex AV-utrustning eller klimatanläggning i konferensrum istället för att ha en tryckt instruktion. Youtube är nog ett snabbt sätt att sprida informationen, framförallt för yngre och ställde frågan hur Riksbyggen informerar sina kunder.

Lars-Johan Lindberg svarade att de informerar ganska traditionellt, tex genom kundansvariga och årsbesiktningar, då kommer frågor upp. Det är en pågående process med underhåll. De rekommenderar en effektbegränsning. De har gjort detta i några fastigheter, alla nybyggda, och ska sedan utvärdera. Föredrar och rekommenderar enkla anläggningar med prefab kundcentral och FIX. Ser alltid momentan effekt och lägger in effektbegränsning. Kontrollerar trendloggar.

6. Reflektion

Gick tillsammans igenom målsättningen med dagens möte och var eniga om att det var uppfyllt. Förväntningarna på årets prisdialog gick vi också igenom och alla var överens om att frågorna hade varit uppe på agendan under de två samrådsmötena.

Förväntningar från kunderna på årets prisdialog hos Norrenergi

- Ta upp kommersiella fastigheter som exempel
- Bra nivå hos NE när det gäller Prisändringsmodell – förmodligen bara finjusteringar som behöver göras
- Erfarenhetsutbyte med andra kunder inom besparingar av effekt resp energi
- Prisutvecklingen över tid
- Vad händer med effektandelen 2019?
- Stabila prismodeller
- Få förståelse för varandras verksamheter

Peter Linde noterade att det idag är samma prismodell för alla typer av fastigheter. Framtiden kanske kräver olika modeller för olika typer av fastigheter.

Mikael Wester undrade hur Norrenergi ställer sig till lågtempnät?

Maria Carvinge svarade att Norrenergi har kunder som är intresserade, men det är fortfarande i sin linda.

Stefan Persson lade till att det främst är aktuellt i nyetableringsområden. Om ett bra läge dyker upp så drivs frågan vidare.

Här avslutas mötet och de flesta beger sig hemåt. Några stannar kvar och ser när Lars-Johan Lindberg demonstrerar www.electricitymap.org.

Vid Protokollet

Ulrica Gewalli

Justerat av

Peter Linde

Justerat av

Maria Carvinge

